

Afdeling Hollandse Delta.

Muizenonderzoek Groene Strand 2020 ***Gemeente Westvoorne***

KNNV Zoogdierwerkgroep verslag 95

Auteur: Jan Alewijn Dijkhuizen

@ KNNV afdeling Hollandse Delta

Rapportage muizenonderzoek september 2020

Groene Strand – Zuid-Hollands Landschap

Een publicatie van de Zoogdierwerkgroep van de Natuurvereniging Hollandse Delta, een afdeling van de KNNV. Verslag 95

Auteur: Jan Alewijn Dijkhuizen

Onderzoekers: leden van de Zoogdierwerkgroep

Omslagfoto: veldmuis. Fotograaf: Jan Alewijn

Natuurvereniging Hollandse Delta

een afdeling van de KNNV

secretariaat:

Peter Vermaas

Schudegge 17

3224 BP Hellevoetsluis

Telefoon: 0181-324058

Email: secretaris@voorne.knnv.nl

Inleiding

Het Groene Strand is een gebied waar door de aanleg van de Brielse Maasdam en de Brielse Gatdam het getij van zee is verdwenen. Na de afsluiting is de vegetatie zich snel gaan ontwikkelen en er hebben zich ondertussen ook bomen en struiken op het voormalige strand gevestigd. Het Zuid-Hollands Landschap beheert het gebied gedeeltelijk intensief en op andere plekken geldt "ligstoel beheer". Om kenmerkende natuurwaarden te behouden en te stimuleren is er een project gestart rond de noordwest zijde van het Groene Strand. In dat kader wordt een grootschalige inventarisatie door diverse werkgroepen van de KNNV afdeling Hollandse Delta uitgevoerd.

De KNNV Zoogdierwerkgroep heeft in september 2020 muizenonderzoek gedaan met behulp van Longworth inloopvallen. Ditzelfde onderzoek is ook in 2018 en 2019 uitgevoerd.

Het gebied

ligging onderzoeksgebied

locatie geplaatste vallen verdeeld over twee rijen

Werkwijze muizenonderzoek

Inloopval of lifetrap

De werkwijze van de Zoogdierwerkgroep van de KNNV is als volgt: Er wordt gebruik gemaakt van Longworth inloopvallen, zogenaamde lifetraps. Dit type val bestaat uit een tunneltje met een valdeurtje en een leefruimte.

De leefruimte wordt gevuld met hooi, pindakaas met haverhout en peen. De vallen worden uitgezet met het deurtje open en op safe. Twee dagen later worden de deurtjes op scherp gezet en de val bijgevoerd met verse pindakaas met haverhout, peen en levende meelwormen.

Nadat de vallen zijn scherp gezet volgen 4 controles gedurende 2 vangnachten. De controles worden steeds om de 12 uur uitgevoerd. Bij de vierde controle worden de vallen weer meegenomen en thuis schoon gemaakt. Alle markeringsstape wordt dan ook weer uit het terrein verwijderd.

Tijdens de vier controles worden de vallen nagelopen. De gesloten vallen worden in een grote zak leeg gegooid waarna de muis wordt gedetermineerd en wordt losgelaten. Soms worden de muizen ter hand genomen om de determinatie zeker te stellen, om aan deelnemers te tonen en om foto's te maken.

De exacte plaatsing van de vallen wordt in het veld bepaald, meestal is dit in hoger opgaande begroeiing zodat de vallen uit het zicht en in de schaduw staan. In het terrein wordt altijd gezocht naar zoveel mogelijk verschillende type begroeiing om een goed beeld te krijgen van de muizenstand.

De vallen worden over het algemeen in rijen van 10 om de 10 meter geplaatst. In dit geval zijn de rijen aan elkaar gekoppeld in een lus van 80 vallen. Zo wordt een doorsnede gemaakt van het gebied.

gebruik van vangzak

Het onderzoek

Op 16 september 2020 's morgens zijn er 80 vallen uitgezet op het Groene Strand, 38 vallen zijn op de oever van de kreek geplaatst en 42 op het Heelblaadjesvlak, dit gebied is net even hoger en droger dan de kreekrand en kent een iets andere begroeiing. In de resultaten is dit ook terug te zien.

Rij 1: 38 vallen op kreekoever: AC 64845-437833 tot 65135-437905

Rij 2: 42 vallen op het Heelblaadjesvlak: AC 65135-437905 tot 64820-437866

Na het scherp zetten op vrijdag 18 september zijn er vier controlerondes gehouden.

Controle 1 vrijdagavond	18 september
Controle 2 zaterdagochtend	19 september
Controle 3 zaterdagavond	19 september
Controle 4 zondagochtend	20 september

Resultaten

Rij 1 Kreek					
rij 1, 38 vallen: AC 64845-437833 tot 65135-437905					
321-350-313-306	controle 1	controle 2	controle 3	controle 4	totaal
bosspitsmuis					
dwergspitsmuis					
huisspitsmuis					
rosse woelmuis					
veldmuis	1				1
dwergmuis	2		1		3
bosmuis	24	35	30	34	123
	27	35	31	34	127

Rij 1 stond op de oever van de kreek met riet, en heel veel munt. Opvallend is dat net als het voorgaande jaar hier voornamelijk bosmuizen werden gevangen.

Rij 1: oever van kreek en Harry

Rij 2: Heelblaadjesvlak					
rij 2, 42 vallen: AC65135-437905 tot 64820-437866					
305-380-351-320	controle 1	controle 2	controle 3	controle 4	totaal
bosspitsmuis				1	1
dwerfspitsmuis		1			1
huisspitsmuis	2	3		1	6
rosse woelmuis	3		2		5
veldmuis	6	4	6	2	18
dwergmuis	1	1	1	1	4
bosmuis	10	19	11	13	53
	22	28	20	18	88

Rij 2 stond iets hoger op het Heelblaadjesvlak waar de begroeiing wat gevarieerder is. Meer soorten kruiden en grassen en hier en daar een struikje. Dit gebied blijkt geschikt voor zowel spitsmuizen, woelmuizen als ware muizen.

Rij 2: Heelblaadjesvlak en Harry

Vergelijking met eerder onderzoek

Hoewel de vallen in 2018 niet helemaal op dezelfde plek stonden vallen wel een aantal zaken op, in 2018 was het extreem droog op het Heelblaadjesvlak waardoor de bodem keihard was. Toen werden er geen spitsmuizen en woelmuizen gevangen.

Aantallen zeggen bij dit type onderzoek niet zo veel maar de bosmuis is wel een zeer opvallend vaak gevangen soort.

Het is in ieder geval goed om te zien dat er meerdere soorten spits-, woel- en ware muizen worden gevangen.

Groene strand 2018	
Soort	totaal
Dwergmuis	7
Bosmuis	56
Wezel	1
totaal totaal	64

Groene strand 2019	
soort	totaal
bosspitsmuis	8
dwergspitsmuis	2
rosse woelmuis	11
veldmuis	2
dwergmuis	33
bosmuis	144
wezel	1
	201

Groene Strand 2020	
soort	totaal
bosspitsmuis	1
dwergspitsmuis	1
huisspitsmuis	6
rosse woelmuis	5
veldmuis	19
dwergmuis	7
bosmuis	176
	215

Er is sinds 1991 onderzoek gedaan naar muizen op het Groene Strand, opvallende verandering is dat ook op andere vanglocaties op het Groene Strand het aantal bosmuizen toeneemt.

Daarnaast heeft het Groen strand twee nieuwkomers welkom mogen heten: in 2008 werd de eerste Rosse woelmuis gevangen. Deze soort is sinds 2001 vastgesteld op Voorne-Putten. De eerste huisspitsmuis op het Groene Strand werd in 2015 gevangen. Deze soort is sinds 2007 vaste bewoner van Voorne-Putten. Beide soorten voelen zich kennelijk ook thuis op het Groene Strand rond het Heelblaadjesvlak.

Dankwoord

Allereerst dank aan het Zuid-Hollands Landschap voor het in ins gesteld vertrouwen. Daarnaast natuurlijk aan de enthousiaste deelnemers, in het bijzonder Harry die samen met mij de vallen heeft uitgezet.

Jan Alewijn Dijkhuizen